

Κυριακή 4 Απριλίου 2021

ΤΑΞΗ: Β' Γενικού Λυκείου

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: Ιστορία Προσανατολισμού

A.1.1. Να προσδιορίσετε, αν το ιστορικό περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι **Σωστό** ή **Λάθος**.

α. Η ταχεία βελτίωση των υποδομών της χώρας στα πρώτα χρόνια μετά την ανεξαρτησία οφειλόταν στη μέθοδο της αγγαρείας των αγροτών που εφαρμόστηκε εκτεταμένα.

β. Το κόστος της ολοκλήρωσης του σιδηροδρομικού δικτύου της χώρας ανέλαβαν το κράτος, ξένα πιστωτικά ιδρύματα, ιδιώτες και αμφίβολης αξιοπιστίας κερδοσκόποι.

γ. Το μεγαλύτερο τεχνικό έργο που ολοκληρώθηκε κατά τον 19^ο αιώνα ήταν ο σιδηρόδρομος.

δ. Η βιομηχανία ευνοήθηκε από την αλλαγή των δεδομένων που επέφερε η Συνθήκη του Βουκουρεστίου.

ε. Ένας παράγοντας που ανέστειλε την αποδοτικότητα του σιδηρόδρομου ήταν η γεινίαση της θάλασσας στις περισσότερες περιοχές της χώρας.

Μονάδες 10

A.1.2. Να αιτιολογήστε το ιστορικό περιεχόμενο των παρακάτω περιόδων:

1. Τα αποτελέσματα (από την επιβολή του ΔΟΕ) ήταν θετικά και έγιναν ορατά λίγα χρόνια αργότερα (μετά την έναρξη της λειτουργία του, το 1898).
2. Από τα υπόλοιπα δημόσια έργα το κυριότερο ήταν η αποξήρανση μεγάλων εκτάσεων που καλύπτονταν από νερά λιμνών και ελών.

Μονάδες 12

A.2.1. Να αναφερθείτε στους παράγοντες που ανέστειλαν και στους παράγοντες που προώθησαν την κατασκευή οδικού δικτύου στην Ελλάδα κατά τη διάρκεια του 19^{ου} αιώνα.

Μονάδες 13

A.2.2. Να αξιολογήσετε την αποδοτικότητα του σιδηροδρομικού δικτύου.

Μονάδες 15

B.1. Αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις και τις πληροφορίες του κειμένου να περιγράψετε την κατάσταση της ελληνικής βιομηχανίας από το 1870 μέχρι και τα πρώτα χρόνια του 20^{ου} αιώνα.

Μονάδες 25

Η δεύτερη φάση, από το 1870, αντιπροσωπεύει μια ευρύτερης σημασίας τομή στον ελληνικό 19ο αιώνα και μπορεί κανείς να διακρίνει ιδιαίτερες ευνοϊκές συγκυρίες σε επιμέρους κλάδους. Η δεκαετία του 1880 ήταν εποχή μεγάλης επιχειρηματικής έξαρσης εξαιτίας της υψηλής ρευστότητας που δημιούργησε η εισροή κεφαλαίων στη χώρα με την ίδρυση των νέων τραπεζών των ομογενών και τον «εύκολο δανεισμό» που παρείχε η Εθνική Τράπεζα. Νέα εργοστάσια ιδρύθηκαν, ιδίως στον Πειραιά και την Αθήνα, ενώ αρκετές επιχειρήσεις πήραν βραχυπρόθεσμα δάνεια για να επενδύσουν σε μεγέθυνση ή βελτίωση εξοπλισμού. Η τρίτη περίοδος καλύπτει την τελευταία δεκαετία του 19ου αιώνα και τις αρχές του 20ου αιώνα και αντιστοιχεί στη διεύρυνση της εκβιομηχάνισης, με νέα χαρακτηριστικά, μεγάλη ποικιλομορφία και σημαντικές περιφερειακές διαφοροποιήσεις

Χριστίνα Αγριαντώνη , «Βιομηχανία» σελ 222-223 , στο «Η ανάπτυξη της ελληνικής βιομηχανίας», επιμέλεια Κ. Κωστής και Σ. Πετμεζάς

B.2. Αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις και τις πληροφορίες του παραθέματος να αναφερθείτε στους παράγοντες που οδήγησαν αναγκαστικά τη χώρα μετά το 1860 σε δανεισμό καθώς και στη χρήση των δανείων.

Μονάδες 25

Τα δάνεια που ελήφθησαν πριν από το 1893 είχαν ως στόχο να καλύψουν:

α) την αγορά στρατιωτικού υλικού και λοιπές στρατιωτικές δαπάνες - χαρακτηριστικό παράδειγμα η επιστράτευση επί κυβερνήσεως Δηλιγιάννη (1885-86) που διήρκεσε επτά μήνες (!) και χρηματοδοτήθηκε με δανεισμό. Από την άλλη μεριά, όμως, η κυβέρνηση Τρικούπη προχώρησε στην αγορά τριών θωρηκτών (Υδρα, Σπέτσες και Ψαρά) για την ενίσχυση του στόλου.

β) τις έκτακτες ανάγκες του κράτους

γ) τα ελλείματα του κρατικού προϋπολογισμού που προκαλούνταν αφενός μεν από την αδυναμία του ελληνικού κράτους να συλλέξει τους αναγκαίους φόρους και αφετέρου από την αύξηση των δαπανών για την κάλυψη μισθών, συντάξεων κ.α [...]

- δ) την απόσυρση κυκλοφορούντων τραπεζογραμματίων. Οι κυβερνήσεις κάλυπταν μέρος των αναγκών του κράτους με έκδοση νέου χρήματος στη διάρκεια του αποκλεισμού από την χρηματαγορά, αυξάνοντας τον πληθωρισμό και μειώνοντας το βιοτικό επίπεδο των πολιτών.
- ε) την χρηματοδότηση παλαιότερων δανείων. Το 1890, οι τόκοι και τα χρεολύσια των εξωτερικών δανείων ανέρχονταν σε 24.5 εκατ. χρυσά φράγκα και αντιστοιχούσαν σε πάνω από το 22% των κρατικών δαπανών.
- στ) την κατασκευή υποδομών όπως σιδηροδρομικό και οδικό δίκτυο και εγχειοβελτιωτικά έργα.

Από την Χρεοκοπία στο Έπος: 1893-1912 και 1932-1940, Νίκος Χ. Βαρσακέλης Αντιπρύτανης Οικονομικών Αριστοτέλειου Πανεπιστήμιου Θεσσαλονίκης, Ομιλία στις 26 Οκτωβρίου 2018, ΑΠΘ

Ευχόμαστε επιτυχία!!!

Αρείτολμο
Δάφνη - Άγ. Δημήτριος